

Men er det også denne opfattelse af landskabet som utopi, der ligger til grund for Evaristtis "landskabsmalerier"?

Formelt adskiller Evaristti sig fra de romantiske landskabsmalere ved ikke at *afmale* landskabet, men derimod ved at male direkte *på* det eksisterende landskab. Han ændrer for et øjeblik landskabets visuelle æstetik, og selvom det ser flot ud med det knaldrøde isbjerg, giver det måske ikke udelukkende behagelige associationer hos beskueren. Hvordan opfatter du betydningen af den røde farve?

Er kunsten i virkeligheden?

Som kunstner arbejder Evaristti **avantgardistisk**. Han arbejder med kunst, der beskæftiger sig med livet, og udviser grænsen mellem kunst og hverdag. Evaristti vil *udtrykke virkeligheden gennem virkeligheden*. Med dette mener han, at hans kunst ikke kan betragtes som ren fiktion. Indholdsmæssigt betyder det, at han arbejder med temaer, der er relevante for den virkelighed, som vi lever i nu. Landskabsbemalingerne er ikke svære at koble til den aktuelle klimadebat, der netop nu foregår på storpolitisk topmøder rundt omkring i verden. Formmæssigt betyder det, at værket ikke kan laves ved eksempelvis at tage et fotografi af landskabet og manipulere den røde farve ind. Evaristti må ud i *virkeligheden* og reelt male isbjerget rødt.

Her rammer han en diskussion, der har været aktuel gennem hele kunsthistorien, nemlig spørgsmålet, om kunsten skal være politisk engageret eller ej – er det interessant, hvad kunstneren mener om politiske emner? – og har det overhovedet nogen effekt at udtrykke sine politiske holdninger gennem kunsten?

En mand, der bestiger bjerge og krydser ørkenen for at male et stykke landskab rødt, er måske ikke, hvad du normalt forbinder med det at være kunstner. I denne form for aktioner minder kunstneren måske mere om en opdagelsesrejsende eller miljøaktivist. Alligevel er Evaristti ikke en helt atypisk kunstner i samtiden. At tage afsæt i den konkrete virkelighed er nemlig centralt for mange samtidskunstneres arbejde i dag. Som den amerikanske kunstteoretiker Hal Foster pointerer i hovedværket "The Return of the Real" fra 1996, synes der i nutiden at være en generel fascination af *The Real*, altså det at arbejde med og i virkeligheden. Evaristti arbejder med sin egen krop og sit eget liv som indsats og tilfører derved sine værker ekstra dramatik. Værket udføres nærmest som en **performance**, der dokumenteres i udstillingen. Men hvorfor er det mon så vigtigt for samtidskunstnere at bringe deres eget selv i spil i kunsten?

Evaristti og medierne – en gensidig udnyttelse

Evaristti arbejder meget bevidst med massemediernes indflydelse i samfundet. Uden deres stærke reaktioner på hans værker ville hans kunst ikke kunne opnå samme betydning. Evaristti bruger mediernes opmærksomhed til at sætte spørgsmålstejn ved tabuer som eksempelvis prostitution, voyeurisme, sadisme, nationalisme, magt og miljøets ødelæggelse, dvs. problemområder, som samfundet helst vil lukke øjnene for. I hans nyeste værk adresserer han dødsstraffen, som den udfoldes i det ellers demokratiske USA. Ved at bruge medierne og deres jagt på skandaler blæser han de tabuiserede problemer op i en sådan grad, at det ikke længere er muligt at lukke øjnene for dem. Medier og beskuere bliver tvunget til at tage stilling. Evaristti forstår at udnytte medierne til sin egen fordel, men hvad siger det om samfundet, at vi først vil se problemerne i øjnene efter mediestormen? Hvad siger det om mediernes magt i vores samfund, når de i deres jagt på skandaler bestemmer, hvad der kommer på dagsordenen i den officielle debat?

Info

For mere information om Marco Evaristti se www.evaristti.com, www.pinkstate.com, Red Factions, LSD- liv, sex & død, 44, There's a crack in everything, that's how the light gets in, God save Denmark, An atlas of obsession, thoughts and devotion, Sofysis, Talking Silence I, Manual til dansk samtidskunst.

LEKSIKON

Avantgarde: betyder egentlig fortrop. Betegnelsen bruges igennem det 20. århundrede om grupper eller bevægelser i kunsten, som er forud for deres tid og bryder radikalt med traditionen, bl.a. ved at skabe kunst, der nedbryder skellet mellem kunst og virkelighed.

Panteisme: en sammensætning af de græske ord pan = alt og teos = gud, og det betyder bogstaveligt talt "Gud er alt" og "Alt er Gud". Det bruges om den opfattelse, at alt består af en altomfattende, iboende, abstrakt Gud, eller at universet – eller naturen – og Gud er identiske.

Performance: kunst der udføres foran et publikum eller dokumenteres, eksempelvis via video og fotografi, for senere at vises for et publikum. Betegnelsen kan bruges om alle former for kunst, der involverer et element af optræden eller scenekunst. Den refererer ofte til en form for avantgarde- eller konceptuel kunst og indeholder som regel en dramaturgisk dimension.

Utopia: ordet er en sammensætning af de græske ord u = ikke og topos = sted, altså et ikke-eksisterende sted. Det anvendes som en betegnelse for drømmen om det perfekte samfund. Utopia blev første gang lanceret i 1516 som titel på filosofen Thomas Mores (1478-1535) samfundskritiske bog "Utopia", der beskriver et idealsamfund. Dystopia er det modsatte af Utopia – altså det værste tænkelige samfund.

Undervisningsforløb

Vi tilbyder dialogiske undervisningsforløb af 1 eller 1,5 times varighed.

Pris: gratis

Bestilling: tlf. 3318 1786 eller 3318 1780 alle hverdage, eller e-mail hoe@kunsthallenikolaj.dk

Undervisningsmaterialet tilsendes gratis som klassesæt ved bestilling af undervisningsforløb.

www.kunsthallenikolaj.dk

Forsidefoto: *The Mont Rouge Project 3, 2007*, © Marco: Evaristti, Foto: Lars Nybell

© Skoletjenesten / Kunsthallen Nikolaj 2008 Tekst: Mette Kjærgaard Præst Redaktion: Mette Kjærgaard Præst og Hilde Østergaard Grafisk design: Marianne Bisballe / Skoletjenesten Tryk: Kallow Graphic www.skoletjenesten.dk

Kunsthallen Nikolaj

MARCO EVARISTTI

Red Factions

22. november 2008 – 22. februar 2009

8. klasse - gymnasiet, HF, VUC, seminarier m.fl.
Skoletjenesten / Kunsthallen Nikolaj

Mandag d. 22. marts 2004

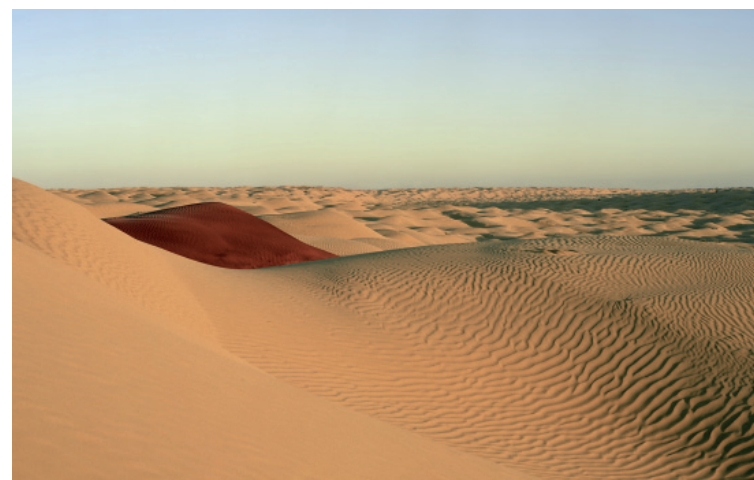
“Jeg skal til at tage hul på et projekt, der startede som et koncept og som en vision. Konceptet bygger på spørgsmålet om, hvem der ejer naturen og i forlængelse heraf på en række spørgsmål om, hvordan vi behandler naturen, og om hvordan vi gør krav på et givent naturområde. Hvad angår forestillingen om det visuelle udtryk for dette koncept, så har jeg et ret klart billede for mig. Jeg vil komme til at arbejde med vidt forskellige sider af naturen, men alle vanskeligt tilgængelige. Mit mål er at forvandle dem, om end bare kortvarigt, for at se på, hvordan det påvirker vores forståelse af naturen og for at undersøge de reaktioner, mine handlinger giver anledning til, når jeg udfører mine udsmykninger uden først at have spurgt om lov hos de myndigheder, som påstår at eje disse steder.”

I dagbogsnotatet ovenfor skitserer Marco Evaristti konturerne af det kunstprojekt, som du kan opleve i Kunsthallen Nikolaj med titlen “Red Factions” – røde stridsspørgsmål. For at nå sit mål sætter kunstneren sit liv på spil og bliver arresteret af det franske politi. Evaristti er ikke en kunstner, der går stille med dørene, tværtimod råber han op for at påvirke dagsordenen i den offentlige debat. Med “Red Factions” har han åbnet for en debat om kunstens grænser og vores moralske forhold til ejerskab og forurening af naturen. Samtidig har hans aktioner givet anledning til en større diskussion af, hvad kunsten kan bruges til, og om der er grænser for, hvad kunstnere kan tillade sig.

På udstillingen i Kunsthallen Nikolaj kan du opleve dokumentationer af Evaristtis landskabsbemalinger gennem fotografier og videoinstallationer. I udstillingen vil der ligeledes indgå nogle af de objekter, Evaristti har brugt på sine rejser ud i de storslåede landskaber. Derudover vil du få mulighed for selv at ‘bemale’ et landskab.

Hvem er Marco Evaristti?

Du kender ham måske allerede fra medierne? – som kunstneren der udstillede guldfisk i blendere og lod beskueren bestemme, om fiskene skulle leve eller dø, eller som kunstneren der i en **performance** spiste kødboller lavet af sit eget fedt. Marco Evaristtis kunst er provokerende og har ofte været årsag til større medieskandaler. Han er dog ikke et offer for hverken beskuerens forargelse eller mediernes sensationshunger, men arbejder derimod bevidst med begge elementer som aktive medspillere. I de skandaler, som hans kontroversielle kunst forårsager, ligger en del af den kunstneriske pointe. Eksempelvis bruger Evaristti forargelsen over de blandede guldfisk til at udstille et paradoks og en dobbeltmoral i forhold til samfundets generelle holdning til at dræbe dyr. Evaristtis arbejde er ofte politisk og konfronterende, og selv siger han, at hans mål med kunsten er at få folk til at tænke over og tale om tabuiserede emner.

The Arido Rosso Project 3, 2008, ©: Marco Evaristti, Foto: Hans Ole Madsen

The Ice Cube Project 1, 2004, ©: Marco Evaristti, Foto: Lars Nybøll

Beskuerens deltagelse er et nøgleord i forbindelse med Evaristti. Hans værker er interaktive, enten ved direkte at opfordre dig til at handle i forhold til værket, eller ved bevidst at bruge din reaktion som en del af værket.

Red Factions

I 2004 trodsede Evaristti minus 23 grader og en overhængende livsfare ved at kravle ombord på et isbjerg og overmale det med 3000 liter rød maling. Efter denne bedrift erklærede Evaristti sig selv som ejer af isbjerget. Dette var første etape i landskabstrilogien “Red Factions”. Derefter har kunstneren ligeledes ‘indtaget’ toppen af Mont Blanc og et stykke af Saharas ørken. De tre ‘erobrede’ områder blev ved deres bemaling en del af Evaristtis fiktive stat “Pink State” – en mental stat, som ifølge Evaristti bygger på fred, harmoni og kærlighed. Med aktionerne peger Evaristti på nogle problemstillinger, som han mener er karakteristiske for vores samfund. Ved at tage fat i problemet på mikroplan – et specifikt, men relativt ubetydeligt isbjerg ud fra Grønlands kyst – peger han på de langt større problematikker på makroplan – territorial magt og global forurening. Men er det hans intention at belære og oplyse dig som beskuer, så du moralsk og etisk kan udvikle dig som menneske? Han stiller indirekte spørgsmålene, men besvarer dem ikke.

Landskabsmaleri og Utopia

Med sine ‘landskabsmalerier’ arbejder Evaristti i forlængelse af en romantisk landskabstradition. Det traditionelle vestlige landskabsmaleri viser landskabet som et stykke uberørt natur, vi kan flygte ud i, når vores travle hverdagsliv bliver for anstrengende eller omklamrende. Som et stykke **Utopia**, vi kan længes imod.

Den tyske filosof Joachim Ritter påpeger i en artikel fra 1963 med titlen “Landskab”, at det romantiske syn på landskabet er en kompensation for den fremmedgørelse for naturen, som livet i byerne har ført med sig. Med industrialiseringen ændres menneskets forhold til naturen og til det guddommelige. Mennesket søger ikke længere Gud som en overjordisk instans, men søger i stedet det guddommelige i naturen (**panteisme**). Naturen udnyttes og beherskes imidlertid med stadig større magt op gennem den moderne tid, og det jomfruelige, grænseløse land erstattes efterhånden af et kommercialiseret og i nutiden ligefrem misbrugt landskab. Ritters pointe er, at vi i forlængelse af den romantiske landskabstradition stadig fastholder et romantisk, utopisk billede af den uberørte natur, fordi vi lever vores liv omkring kontrolleret natur, eksempelvis byens ordnede parker og landmandens marker.